

**Відокремлений структурний підрозділ
«Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж СумДУ»**
Циклова комісія Суспільно-гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи правознавства

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність

015 «Професійна освіта (будівництво та зварювання, енергетика, електротехніка та електромеханіка, транспорт, цифрові технології)»

(шифр і назва спеціальності)

Відділення

Професійна освіта

(назва відділення)

Робоча програма «Основи правознавства» для студентів за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціалізацією 015 «Професійна освіта (будівництво та зварювання, енергетика, електротехніка та електромеханіка, транспорт, цифрові технології)»

«31» серпня 2022 року - 12 с.

Розробники: викладач відокремленого структурного підрозділу «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж Сум ДУ»

Бадьор Віктор Миколайович

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін

Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

Голова циклової комісії _____ (підпис) Хоменко В. О.

«31» серпня 2022 року

Схвалено методичною радою відокремленого структурного підрозділу «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж Сум ДУ»

Протокол від «30» серпня 2023 року № 7

«_____» _____ 20__ року Голова _____ (Кравченко О. О.) (підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін

Протокол від «30» серпня 2023 року № 7

Голова циклової комісії _____ (підпис) Хоменко В. О.

«30» серпня 2023 року

Схвалено методичною радою відокремленого структурного підрозділу «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж Сум ДУ»

Протокол від «_____» _____ 20__ року № _____

«_____» _____ 20__ року Голова _____ (Кравченко О. О.) (підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	01 Освіта/Педагогіка (шифр і назва) Напрямок підготовки (шифр і назва)	Обов'язковий	
Розділів –	спеціальністю 015 «Професійна освіта (будівництво та зварювання, енергетика, електротехніка та електромеханіка, транспорт, цифрові технології)»	Рік підготовки:	
Тем – 10		3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <u>не передбачене</u>		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		6-й	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 42 самостійної роботи студента - 48	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції	
		30 год.	
		семінарські	
		12 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		48 год.	
Індивідуальні завдання –			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – **1 : 1,14**

для заочної форми навчання .

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- сформувати у студентів систему правових знань, висвітлити основні принципи та інститути основних галузей права.

Завдання:

- формування правової свідомості та правової культури;
- з'ясування проблем становлення державності та правової системи України, демократичної держави соціально-правового спрямування;
- ознайомлення з механізмом захисту прав і свобод людини і громадянина, формування вмінь користування нормативно-правовими актами.

Програмні результати навчання:

- застосовувати нормативно-правові документи, міжнародні та національні стандарти і практики, галузеві стандарти професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації);
- розробляти навчальну та складати обліково-звітну документацію до уроків виробничого навчання;
- знати і розуміти цінності громадянського суспільства, його сталого розвитку, територіальної цілісності та демократичного устрою країни

Загальні компетентності:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства,
- усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі ОПП та міжпредметні зв'язки

Курс «Основи правознавства» вивчається у 6 семестрі. В процесі вивчення використовуються здобуті знання з історії України.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи теорії держави і права.

Визначення держави та її ознаки. Форми і функції держави. Загальне вчення про право. Поняття, ознаки і функції права. Норма прав, його види.

Література: [4] с. 6-133,
[6] с.15-21, 32-40, 58-70,
[2] с. 6-141.

Тема 2. Конституційне право.

Сутність особистих і політичних прав і свобод громадян України. Соціально-економічні та культурні (духовні) права громадян України. Основні конституційні обов'язки громадян України. Гарантії забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Література: [3] с. 49-177,
[5] с. 80-88, 95-100,
[2] с. 148-201,

Тема 3. Адміністративне право.

Поняття і загальна характеристика адміністративного права України. Адміністративні правопорушення і адміністративна відповідальність. Правила накладення адміністративних стягнень і порядок притягнення до адміністративної відповідальності.

Література: [11] с. 209-220.
[3] с. 321-334,
[2] с. 236-249.

Тема 4. Основи фінансового та банківського права України

Фінансове право України: поняття, предмет правового регулювання та система. Бюджетна система України. Поняття та система податків в Україні. Банківське право України: поняття та предмет правового регулювання. Банківська система України. Правовий статус Національного банку України. Правовий статус комерційних банків. Правове регулювання банківського рахунка. Правове регулювання платіжної системи та безготівкових розрахунків. Правовий статус кредитних спілок.

Література: [2] с. 222-234,
[4] с. 530-532.
[5] с. 127-133.
[11] с. 170-176,

Тема 5. Цивільне право.

Поняття, принципи, джерела і система цивільного права України. Поняття і види цивільних правовідносин. Підстави виникнення, зміни і припинення цивільних прав і обов'язків. Здійснення і захист цивільних прав. Громадяни як суб'єкти

цивільних правовідносин. Поняття і зміст цивільної правоздатності і дієздатності. Держава Україна як суб'єкт цивільного права.

Цивільно-правові відносини. Право власності в Україні та його захист. Поняття і види цивільно-правових договорів. Спадкування за законом і за заповітом. Патентне право.

Література: [11] с. 95-123,
[3] с. 179-202,
[4] с. 353-388,
[2] с. 297-335.

Тема 6. Трудове право.

Поняття, предмет правового регулювання та джерела трудового права. Основні трудові права працівників Колективний і трудовий договори. Контракт. Сезонні роботи і їх регулювання. Робочий час і час відпочинку працівників. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Трудовий колектив підприємства. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю. Заходи щодо охорони праці. Відповідальність за порушення законодавства про працю.

Література: [2] с. 368-391,
[11] с.145-169,
[4] с. 249-299,
[5] с. 200-218,

Тема 7. Основи законодавства про соціальний захист

Поняття, предмет і джерела права соціального забезпечення. Трудовий стаж та вислуга років. Інститут пенсій. Допомоги із соціального забезпечення. Соціальний захист ветеранів війни. Соціальний захист постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Література: [3] с. 256-261,
[4] с.302-327,
[7] с. 479-513,

Тема 8. Кримінальне право.

Поняття злочину, його ознаки та склад. Види злочинів. Стадії вчинення умисного злочину. Кримінальне покарання. Система і види покарань.

Література: [3] с. 335-358,
[4] с. 534-552,
[2] с. 264-289,
[11] с. 220-241.

Тема 9. Судові та правоохоронні органи України.

Судова влада та її завдання. Структура судової влади. Судоустрій та судочинство. Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи. Правозахисні органи України.

Література: [5] с. 554-608,
[8] с. 642-679.

Тема 10. Вирішення господарських спорів.

Поняття і значення стадії судового розгляду. Порядок розгляду справи в засіданні господарського суду. Відкладення розгляду справи. Зупинення провадження у справі. Закінчення провадження по справі без винесення рішення: припинення провадження у справі, залишення позову без розгляду.

Література: [5] с. 422-424,
[8] с. 680-684.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		с	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Основи теорії держави і права	11	4	2			5						
Тема 2. Конституційне право	12	4	2			6						
Тема 3. Адміністративне право	9	2	2			5						
Тема 4. Фінансове та банківське право	6	2				4						
Тема 5. Цивільне право	12	4	2			6						
Тема 6. Трудове право	11	4	2			5						
Тема 7. Основи законодавства про соціальний захист	6	2				4						
Тема 8. Кримінальне право	11	4	2			5						
Тема 9. Судові та правоохоронні органи	6	2				4						
Тема 10. Вирішення господарських спорів	6	2				4						
Усього годин	90	30	12			48						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи теорії держави і права	2
2	Конституційне право	2
3	Адміністративне право	2

4	Цивільне право	2
5	Трудове право	2
6	Кримінальне право	2
	Разом	12

6. Теми практичних занять

Навчальним планом не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ теми	Перелік питань	Кількість годин
1	Концепції про сутність і соціальне призначення держави	5
2	Конституційні права та обов'язки громадян України, гарантії їх дотримання	6
3	Державна служба. Адміністративна відповідальність неповнолітніх. Види адміністративних порушень в окремих галузях.	5
4	Система оподаткування, платники податків, об'єкти оподаткування. Правові засади банківського кредитування	4
5	Цивільно-правові договори: поняття і види. Цивільно-правова відповідальність: поняття, види та підстави.	6
6	Підстави припинення трудового договору. Порядок прийняття на роботу за контрактом. Індивідуальні і колективні трудові спори.	5
7	Соціальний захист військовослужбовців і співробітників МВС України	4
8	Обставини, які пом'якшують та обтяжують кримінальну відповідальність. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Необхідна оборона і крайня необхідність.	5
9	Судові та правоохоронні органи	4
10	Вирішення господарських спорів	4
	Разом	48

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

I. По джерелу знань:

- 1.1. Словесні – лекція;
- 1.2. Діалогічні (бесіда, диспут);
- 1.3. Практичні (вправи, практичні завдання);

II. По пізнавальній діяльності:

- 2.1. Репродуктивний (відтворювальний) – розв’язання задач;
- 2.2. Частково-пошуковий (самостійна робота),
- 2.3. Евристичний (проблемно-розвиваючий) – евристична бесіда, евристичне фронтальне опитування;
- 2.4. Метод проблемного викладання;

III. Методи по логіці навчання:

- 1.1. Індуктивний – від часткового до загального;
- 1.2. Дедуктивний – від загального до часткового;
- 1.3. Синтез;
- 1.4. Аналіз;
- 1.5. Порівняння.

IV. Методи колективної розумової діяльності:

- 4.1. Пізнавальна суперечка;
- 4.2. Навчальні дискусії;
- 4.3. Метод „мозкового штурму”;

V. Імітаційні методи навчання (ділова гра).

11. Методи контролю

Види контролю	Застосування
Поточний контроль	Атестація, проведення семінарських занять, усний контроль знань, контроль виконання самостійної роботи студентів, тематичний контроль знань.
Підсумковий контроль	Семестровий контроль (залік)

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка	Знання та вміння
«Відмінно»	Оцінка " Відмінно " ставиться у випадках , коли студент має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення, висновки, наводить практичні приклади.
«Добре»	Оцінка " Добре " ставиться , якщо студент повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу, або допускається незначних помилок у формуванні термінів, категорій, невеликих арифметичних помилок у розрахунках.
«Задовільно»	Оцінка " Задовільно " ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не в повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлене теоретичне запитання, допустився помилок у розрахунках.
«Незадовільно»	Оцінка " Незадовільно " ставиться студентові який не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання , не вміє або неправильно виконує розрахунки при розв'язуванні практичних завдань.

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з предмету «Основи правознавства»;
2. Методичні вказівки студентам до підготовки семінарських занять з предмету «Основи правознавства»;
3. Методичні матеріали до поточного і підсумкового контролю:
 - плани семінарських занять;
 - завдання до проведення тематичного контролю знань;
 - завдання до проведення семестрової контрольної роботи;
 - питання до заліку.

14. Рекомендована література

Законодавча база

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (або інші видання).
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
3. Кримінальний кодекс України. – К.: Велес, 2010. – 144 с. (або інші видання).
4. Цивільний кодекс України. – К.: Велес, 2005. – 272 с. (або інші видання).
5. Закон України «Про громадянство України» // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65.
6. Закон України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 33. – Ст. 270.
7. Закон України «Про альтернативну (невійськову) службу» // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 15. – Ст. 86.
8. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996.
9. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010.
10. Закон України «Про нотаріат» від 02.09.1993.
11. Законодавство України працю / Упоряд. І.В. Зуб – 2-ге вид., допов. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 304 с. – (Нормативні документи та коментарі).
12. Про державну податкову службу в Україні: Закон України в редакції від 24 грудня 1993 р.
13. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні: Закон України від 26 січня 1993 р.
14. Про Рахункову палату: Закон України від 11 липня 1996 р.
15. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р.
16. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р.

Базова

1. Битяк Ю.П. Адміністративне право України / Ю.П. Битяк. – Харків, 2001. – 656 с.
2. Гавриш С.Б. Правознавство: підруч. [для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл.: рівень стандарту, академ. рівень] / С.Б. Гавриш. – К., 2010. – 416 с.
3. Ківалов С.В. Основи правознавства: навчальний посібник / С.В. Ківалов. – К., 2000. – 358 с.
4. Копейчиков В.В. Правознавство: навчальний посібник / В.В. Копейчиков. – К., 2000. – 640 с.
5. Наровлянський О.Д. Правознавство: підручник для 10 класу загальноосвіт. навч. закл. / О.Д. Наровлянський. – К., 2010. – 232 с.
6. Олійник А.Ю. Теорія держави і права: навчальний посібник / А.Ю. Олійник. – К., 2001. – 176 с.
7. Опришко В.Ф. Правознавство / В.Ф. Опришко, Ф.П. Шульженко, С.І. Шимон. – К., 2003. – 448 с.

8. Пилипенко П.Д. Трудове право України: підруч. [для студентів юридичних спец. вищих навчальних закладів] / П.Д. Пилипенко. – К., 2004. – 536 с.
9. Роїна О.М. Законодавство про соціальний захист населення / О.М. Роїна. – К., 2005. – 488 с.
10. Тодик Ю.М. Конституційне право України: підруч. [для студентів вищих навчальних закладів] / Ю.М. Тодик. – К., 2002. – 544 с.

Допоміжна

11. Бармак М.В. Основи правознавства [Довідник] / М.В. Бармак. – Тернопіль, 1999. – 244 с.

15. Інформаційні ресурси

1. kipt.sumdu.edu.ua